

הצעת חוק יסוד: נשיא המדינה (תיקון: איסור שחרור אסירים) של חברת הכנסת איילת שקד ואחרים(פ/2113) - ערר על החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה

"בהתאם לסעיף 39 לתקנון הממשלה, הריני מבקש לערור למליאת הממשלה על הצעת ההחלטה שבנדון, וזאת מהסיבות המפורטות להלן:

1. הצעת החוק האמורה מבקשת לאפשר לבית המשפט לצמצם את הסמכות הנתונה לנשיא המדינה לחון עבריינים ולהקל בעונשם בהתאם לסעיף 11(ב) לחוק יסוד: נשיא המדינה וזאת לגבי מי שביצע מעשה רצח וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.
2. סוגיית שחרורם של מי שביצעו מעשי רצח ובוודאי מי שביצעו מעשים אלו בנסיבות מחמירות הינה סוגיה כואבת ורגישה מאין כמותה ואין חולק כי על מדינת ישראל לפעול באחריות ובשיקול דעת מרביים בבואה להחליט על צעדים מסוג זה. עם זאת, סמכות זו נתונה כיום להנהגת המדינה כחלק בלתי נפרד ממימוש אחריותה על ניהול העניינים המדיניים, הביטחוניים והבינלאומיים.
3. הצעת החוק מבקשת לאפשר לבית המשפט לכבול, באופן מוחלט, את ידיה של הממשלה ואת שיקול דעתה באשר למימוש אחריותה כאמור ולמנוע ממנה להפעיל את כלל השיקולים והאיזונים הנדרשים בבואה לקבל הכרעות מדיניות.
- בהקשר זה יצוין, כי דברי ההסבר להצעת החוק מציינים במפורש, כי מטרתה של ההצעה הינה להצר את שיקול דעתה של הממשלה בבואה לחתום על הסכמים לשחרורם של מחבלים, הן במסגרת עסקאות לשחרורם של שבויים והן במסגרת צעדים מדיניים.
4. ממשלת ישראל ניהלה, במהלך השנה האחרונה, משא ומתן מדיני למול הרשות הפלסטינית, אשר הוגדר לא אחת על ידי הממשלה כחיוני לאינטרסים המדיניים והביטחוניים של המדינה. קבלת הצעת החוק עשויה לפגוע משמעותית ביכולתה של הממשלה לקבל החלטות בנוגע להמשך התהליך המדיני ולהיות בעלת השלכות כבדות משקל, בכלל המישורים.
5. אני מאמין כי בעת הזו, מחובתה של מדינת ישראל להימנע מאישורה של הצעת החוק שבנדון."

מוגש על ידי השר יעקב פרי

**י"ד באייר התשע"ד
14 במאי 2014**

מצ"ב החלטה מס' חק/858 של ועדת שרים לענייני חקיקה מיום 11.5.2014 והצעת חוק פ/2113

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/858 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 11.05.2014 .

חק/858 .
הצעת חוק-יסוד: נשיא המדינה (תיקון - איסור שחרור רוצחים) של חה"כ
איילת שקד ואחרים (פ/2113)

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 66 בתקנון לעבודת הממשלה – לתמוך
בהצעת חוק-יסוד: נשיא המדינה (תיקון – איסור שחרור רוצחים) של ח"כ
איילת שקד ואחרים (פ/2113).

הכנסת התשע-עשרה

יוזמים: חברי הכנסת
איילת שקד
דוד צור
יריב לוין
רונרט אילטוב
ישראל חסון
אורית סטרוק
שולי מועלם-רפאלי
מרדכי יוגב

2113/19/פ

הצעת חוק-יסוד: נשיא המדינה (תיקון – איסור שחרור רוצחים)

תיקון סעיף 11 1. בחוק-יסוד: נשיא המדינה¹, בסעיף 11, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), בהכרעת דינו של מי שנדון למאסר עולם בשל עבירה לפי סעיף 300 לחוק העונשין, התשל"ז-1977², רשאי בית המשפט לקבוע כי מטעמים מיוחדים שיירשמו, נשיא המדינה לא יחון ולא יקל בעונשו על ידי הפחתת עונשו או המרתו."

דברי הסבר

בשנים האחרונות שחררה מדינת ישראל מספר רב של מחבלים כחלק מעסקאות שחרור שבויים או כמחוות מדיניות. מציאות זו הובילה למצב אבסורדי בו מחבלים שביצעו מעשי רצח כחלק ממאבקם במדינת ישראל, משתחררים זמן ארוך לפני סיום ריצוי עונשם. עובדה זו מהווה כשל מוסרי שיש בו משום זילות בחומרת מעשיהם של המחבלים ובסמכותה של מערכת המשפט בישראל. כמו כן, נכון להיום נקצב עונשם של רוצחים גם אם ביצעו מקרי רצח חריגים בחומרתם, כגון רצח ילדים.

הצעת חוק זו באה לתקן מצב דברים זה ולמנוע מצב בו עקב לחצים כאלה ואחרים, יוחלט על מתן חנינה למחבלים שביצעו מעשי רצח במסגרת עסקאות חילופי שבויים או מחוות מדיניות. אשר על כן מוצע כי במידה שמתקיימים טעמים מיוחדים, רשאי בית המשפט לקבוע ביחס למי שהורשע ברצח ממניעים לאומניים עונש מלא של מאסר עולם ללא אפשרות להקלה בעונשו או קבלת חנינה מאת נשיא המדינה. בנוסף, באה הצעת החוק לאפשר לבית המשפט לקבוע כי במקרי רצח חמורים במיוחד, כגון רצח ילדים, לא תהיה אפשרות לקציבת עונשו ולחנינתו של הרוצח.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז בשבט התשע"ד – 28.1.14

¹ ס"ח התשכ"ד, עמ' 118.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.